

8 FUNDRAISING V KULTUŘE

ÚVOD

Fundraising v kultuře. Financování kultury. Rozpočet města na kulturu. Rozpočty kulturních festivalů a kulturních akcí. SWOT analýza.

CÍLE

Pochopit principy financování kultury a nutnosti vícezdrojového financování kulturních institucí. Nahlédnout do rozpočtů kulturních institucí a kulturních festivalů.

KLÍČOVÁ SLOVA

Fundraising. Rozpočet. SWOT analýza. Výdaje a příjmy. Bilance.

Vedle tzv. „lidských zdrojů“ (např. v divadle: umělců, manažerů, administrativních pracovníků ad.) jsou další významnou silou kterékoliv instituce nebo společnosti finanční zdroje. Jakémukoliv úsilí o hledání zdrojů, získávání a navyšování finančních prostředků nebo o mobilizaci zdrojů se obecně říká fundraising.

Byť J. Ledvinová při hledání českého ekvivalentu anglického slova fundraising použít do oběhu i takové termíny jako somrování, bědování nebo žebrání, jedná se o seriózní činnost managementu s plánováním, řadou technik, vyhodnocováním apod. Fundraising je tedy nejspíše žádáním o peníze a vyhledáváním finančních zdrojů, nadto s požadavkem být dobrým správcem darů.

Fundraising je činností vedoucí ke vzbuzení důvěry, k systematickému a profesionálnímu získávání finančních prostředků a vyhledávání těchto zdrojů, které mohou být veřejné (dotace a subvence, granty, stipendia, samosprávy kraje, obce, vlastní zdroje – tržby, poskytování služeb, pronájmy, členské příspěvky, sbírky a charitativní akce, půjčky), **neveřejné**

(sponzoring, reklama, nadace, fondy, donátoři, mecenáši, partneři), **zahraniční** nebo **kumulativní** (sdružené).

Zvláštním případem může být výtěžek z loterie, jež se odsvědčil především v britské praxi. Národní loterie dělí svůj profit mezi umění, sport, památky a dobročinné organizace, oslavy a mimořádné akce.

Rozpočet:

Rozpočet (budget) je finanční plán s přepokládanými výdaji a příjmy tvořící základ finančního plánování, základní a výchozí funkce managementu. Odlišujeme dva základní typy rozpočtů:

fiskální (celé organizace na celý rok) a **projektový** (pro jednotlivou akci).

Typy nákladů (výdajů):

Např. v divadelním provozu: provozní náklady, mzdy nutných pracovníků včetně odvodů a nemocenského a sociálního pojištění, honoráře umělců – herci, režisér, choreograf, scénograf, smlouvy a licence, technické zajištění, studio, technici, hudebníci, mix a záznam, výroba dekorací, kostýmů, masek, pojištění, pronájmy sálů, energie, doprava, ubytování, diety, poštovné, telefony, propagační materiály, reklama, dokumentace – foto, video, rezerva na havárie, poškození jiné nepředpokládané události, autorské odměny – tantiémy umělcům, agenturám, agentům, OSA.

Typy příjmů:

Granty (stát, kraj, obec, město, nadace, fondy), sponzoři, mecenáši, dary, partneři, tržba z prodeje vstupenek, programů, produktů merchandisingu, pronájem reklamních ploch, prodej tiskových materiálů, knih ad.

Bilance (hospodářský výsledek).

Výpočet výsledku odečtením celkových nákladů (výdajů) od celkových příjmů (výnosů).

U subvencovaných kulturních institucí stejně jako u neziskového sektoru kde by byla záporná bilance vstupují do hry dotace, granty na pokrytí schodku. V oblasti soukromého sektoru producent očekává dříve či později dosažení zlomu, překročení rovnovážného bodu obratu (break point), kdy příjmy vyrovnají náklady a produkce přechází z červených čísel od zisku.

SWOT analýza

Marketingová analýza situace, strategická analýza k poznání makroprostředí a mikroprostředí, jakož i stavu instituce. Konkrétní poznání silných a slabých míst společnosti a vnějších šancí a rizik.

SWOT: Strengths – silné stránky, Weaknesses – slabé stránky, Opportunities – příležitosti, Threats – hrozby.

ÚKOL

Prostudovat:

Ukázka SWOT analýzy opavské kultury – pracovní verze - viz příloha

Fundraising uměleckých projektů a veřejná prospěšnost.

Ukázka rozpočtu města Opavy na kulturu - viz www.opava-city.cz - hospodaření města - rozpočet

SHRNUTÍ

Seminární diskuze, rekapitulace pravidel úspěšného podnikání v kultuře. Ukázky z praxe.
